

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

NO. 76

CLEVELAND, OHIO, MONDAY MORNING, MARCH 30TH, 1936

LETO XXXIX. — VOL. XXXIX.

Postavodaja ponovno prezrla brezposelno zavarovalnino

Columbus, Ohio, 28. marca. Včeraj se je vrnila senatna zbornica državne postavodaje zopet na delo, potem ko je počivala en mesec. Senatorji so odobrili v vsej naglici pol milijona dolarjev za ljudi, ki so trpeli radi povodnji v državi Ohio.

Na programu je imela senatna zbornica tudi predlog za odobritev postavbe glede brezposelne zavarovalnine, toda predlog je bil odklonjen in končno so se senatorji zedinili, da bodo šele maja meseca razpravljali o predlogu.

Takoj potem je bila senatna zbornica odgodena do prihodnjega torka. Nihče ne more razumeti, zakaj je senatna zbornica zavrgla predlog glede brezposelne zavarovalnine, katerega je postavil v poslanski zbornici naš poslanec Mr. Boyd-Boic. Ta predlog ima za seboj podporo organiziranega delavstva v državi Ohio.

Senatna zbornica je zavrgla predlog, da se razpravlja o brezposelni zavarovalnini z 18 glasovi proti 10. Sprejet pa je bil predlog, da se ustvari poseben odsek, ki naj "pronaide vsa fakta in sredstva, kako bi bilo močnejše vpeljati brezposelno zavarovalnino v državi Ohio, da bi postavila odgovarjajoča določila zvezne postavbe.

Postavo za brezposelno zavarovalnino je najbolj zagovarjal senator iz Cuyahoga okraja John R. Davis, ki je letos demokratiški kandidat za šerifa. Izjavil se je, da se senatorji naravnost norčujejo iz brezposelne zavarovalnine.

Njemu je odgovarjal vodja demokratske manjšine v senatni zbornici, Paul Yoder, ki je izjavil, da dokler senatna zbornica nima dovolj zanesljivih podatkov na rok, glede brezposelne zavarovalnine, da ne more ničesar definitivnega ukreniti.

Končno je bil izvoljen poseben odsek, ki mora "proučiti" brezposelno zavarovalnino do 1. junija, ko bo državna zbornica sklicala k izrednemu zasedanju. Tedaj bo padla tozadevna odločitev.

Smrtna kosa

Nagroma je preminul v Akronu, Ohio, kjer je bil zaposlen pri WPA projektu, rojak Frank Ajnik, star 51 let. Doma je bil iz Gornjega grada na štajerskem, odkoder je prišel v Ameriko pred 29. leti. Bil je član društva Slava št. 173 S. N. P. J. Poleg zalujoče soproge Angele zapuščala tri sinove, Johna, Maxa in Franka, ter dve hčeri, Frances, poročeno Zakrajšek in Angelo. Zapuščala tudi brata Johna v Los Angeles in Antona v Kanadi, v starem kraju pa mater, tri brate in dve sestrji. Pogreb ranjkega se vrši iz hiše žalosti na 10502 Way Ave. v sredo zjutraj ob 8:30 pod vodstvom Louis L. Ferfolia. Bodi ranjkemu mirna ameriška zemlja. Preostali družini naše globoko sožalje!

Prva obletnica

V torek 31. marca se bo ob 7. uri zjutraj brala sv. maša za pokojno Karolino Maver v spomin prve obletnice smrti. Sorodniki in prijatelji so prijazno vabljeni.

* 18 novih katoliških cerkev so zgradili v Parizu tekom lanskega leta.

V državi Utah si lahko izberete način smrti

Salt Lake City, Utah, 28. marca. Kdorkoli je v državi Utah obsojen v smrt, si lahko sam izbere način usmrčenja. Izbere lahko med ustreljenjem ali obešenjem. Tekom zadnjih pet let so v državi Utah obsodili v smrt 20 oseb. Le eden izmed teh si je izvolil obešenje, vsi drugi so pa izjavili, da so raje ustreljeni. Smrt z obešenjem se smatra kot sramotna smrt. Poleg tega je pa smrt z ustreljenjem mnogo cenejša za državo kot obešanje.

Italijani pripravljani za novo ofenzivo v Abesiniji

Asmara, 28. marca. Italijani so se tekom zadnjih štirinajst dni, ko ni bilo nobenih bojov na fronti, pripravljali za novo ofenzivo napram abesinski armadi, ki čaka skrita v gorovju nadaljnega napada.

Laške čete se pomikajo proti Asangi jezeru, do katerega so italijani v nekaj tednih zgradili novo pot, po kateri se dnevno podijo laški truki s streljivom in tanki. Tem sledi topništvo. Maršal Badoglio ne bo prejel napadati, dokler ni preprisan, da je laška armada prekrbljena z vsem potrebnim za kak slučaj.

Laški častniki trdijo, da se Abesinci ne morejo več braniti. Kakor hitro bo laška armada pripravljena za nov napad, se bodo morali Abesinci umakniti ali pa bodo zajeti. Italijani so tekom zadnjih treh tednov zasedli skoro 100 abesinskih mest in vasi, ne da bi kje našli odpor.

Medtem se pa poroča iz glavnega mesta Addis Ababa, da je besinski cesar silno nevoljen, ker se Liga narodov absolutno ne menja za njegove proteste napram Italijanom, ki se poslužujejo strupenih plinov v napadih napram Abesincem. Haile Selassie se je izjavil napram tujecemskim častnikarjem, da je očitno, da je Liga narodov bolj naklonjena Italijanom, ki so krili odredbe Lige narodov, kot pa Abesincem.

Telefonske pristojbine

Telefonska družba The Ohio Bell Telephone Co., bo te dni nižala telefonske pristojbine v North Olmstead in Bay Village. Računa se, da bodo pristojbine znižane za 20 odstotkov. Kot se poroča, je to začetek splošnega znižanja telefonskih pristojbin, odkar je kongres Zedinjenih držav začel s preiskavo proti nepostavnemu poslovanju telefonskih družb v Ameriki. — The Ohio Bell Telephone Company ima obenem v rezervi tudi \$18,000,000, katere bo vrnila telefonskim naročnikom, kakor hitro bo tozadevno oddana razsodba najvišje sodnice.

Smrtna kosa

Danes zjutraj je preminul v bolnici Jos. Barman, 1111 E. 61st St., znani lastnik avto garaže zadaj za trgovino Jos. Štampfelna. Podrobnosti poročamo jutri. Truplo je v oskrbi pogrebnega zavoda A. Grdina in Sinovi.

Pozor, članice!

Tajnica društva Marije Magdalene se bo nahajala nocoj med 6. in 7. uri v spodnjih prostorih stare šole sv. Vida v svrhu društvenih zadev.

Japonska vlada zatruje, da pod nobenim pogojem ne želi vojne

Tokyo, 28. marca. Kohi Hirota, novi japonski ministerski predsednik, se je včeraj izjavil napram tujecemskim častnikarjem, da dokler bo on predsednik vlade se Japonska ne bo spuстила v nobeno vojno, niti ne bo začela kake vojne, razven, ako bo napadena.

"Moje prizadevanje za ohranitev miru je poznano," je nadaljeval ministerski predsednik Hirota. Tekom prihodnjih let se bo japonska vlada trudila, da izboljša svoje razmere z Rusijo, Kitajsko in Mandžurijo.

"Poleg tega pa," je nadaljeval ministerski predsednik Hirota, "ima Japonska danes toliko notranjih problemov in reform, da ne bo mogla posvečati mnogo pozornosti dogodkom po ostalem svetu. Japonska je utrjena od notranjih bojov in komaj čaka, da uredi lastne domače razmere."

Hirota je nadalje povdarjal da želi najboljši prijateljski razmere z Rusijo. Povedal je da ga predsednik sovjetske republike Molotov dobro pozna in da mu zaupa. Hirota je bil svojo ječasnno japonski poslanik v Rusiji.

Tekom vlade ministerskega predsednika Hirota se bo Japonska tudi potrudila, da dokaže svoje prijateljstvo napram Ameriki in da želi z Zedinjenimi državami trajen mir in najboljše prijateljstvo. "Nobene vojne ne bo začela Japonska," je končno ponovno povdarjal predsednik vlade Hirota.

Trapasti ljudje

John Polevka je preteklo soboto korakal po Euclid Ave., k se mu je pridružil tujec, ki ga je prosil za žveplenko. Beseda je dala besedo in kmalu sta odšla v neki restavrant na Prospect Ave., kjer se je obema pridružil še en tujec. Govorili so o poštenosti ljudi. Eden izmed tujcev je potegnil iz žepa šot bankovcev. Rekel je, da ima \$500.00 in da bi težko dobil človeka, kateremu bi zaupal toliko denarja. Polevka se je čutil v časti prizadetega. Odšel je iz restavrantu, rekoč tujcem, da naj počakata, da se prepričata o njegovi poštenosti. Napotil se je v Society for Savings banko, kjer je zahteval \$2000 svojih prihrankov. Dobil je denar, 2 bankovca, vsakega po \$1000. S tem denarjem se je vrnil v restavrant in ga pokazal tujcem. "In da bosta vedela, da zaupam in da sem pošten, lahko vzameta bankovca v roke," je dejal Polevka. Tujca sta to tudi storila, nakar sta izjavila, da gresta po smodke. Polevka je čakal in čakal, toda tujcev ni bilo več nazaj. Tudi bankovci so izginili. Polevka je ves objokan obvestil policijo.

Zadušnica

Danes se je brala v cerkvi sv. Vida sv. maša zadušnica za pokojnim Frank Novakom ob priliki sedme obletnice njegove smrti. Bog mu daj večni mir in pokoj!

Alice Kumel

Mrs. Alice Kumel, 14022 Jenne Ave. je srečno prestala operacijo. Nahaja se v East Cleveland Clinic Hospital. Prijatelji ce jo lahko obiščejo.

Oporoka Richmana

Pokojni Charles Richman, ki je bil bivši predsednik The Richman Bros. podjetja v Clevelandu, je zapustil nad \$300,000 v svoji oporoki raznim dobrodelnim, kulturnim in znanstvenim zavodom. Skupno premoženje, katero je zapustil Charles Richman, znaša nekako \$1,500,000. Glavna dedinja je njegova žena Minna Richman. Oporoka določa, da ko Mrs. Richman umrje, da gre ves njen delež, ki ga živi tekom življenja, v dobrodelne namene. Pokojni je nadalje zapustil \$40,000 Mount Sinai bolnišnici, \$40,000 bolnišnici mu skladu uslužbenec pri Richman Bros., \$4000 dobi bolnišnica St. Alexisa, enako tudi bolnišnica St. Johns, bolnišnica Charity, dočim dobi Lakeside bolnišnica \$2000. Organizacija katoliških dobrodelnih družb v Clevelandu dobi \$8000, enako vsi o protestantovska dobrodelna organizacija. Katoliška sircenica v Parmadale dobi \$4000, družba, ki podpira pohabljenostroke, pa \$2000. — Katoliška Carroll univerza bo deležna \$4,000, Western Reserve univerza enako vsoto. Fond, iz katerega se plačuje mleko za revne šolske stroke, dobi \$8000. Bolnišnica v Jožefu v Lorainu dobi \$2000. Imenovani pa so še številni drugi dobrodelni zavodi, med katerimi bo razdeljeno premoženje pokojnega Charlesa Richmana, ki je bil poznan stoterim Slovincem, ki so delali v njegovi tovarni.

Pozor, trgovci!

Progresivna trgovska zveza v Collinwoodu naznanja, da ima nocoj večer izvanredno važno sejo v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. Začetek ob 8. uri zvečer. Več jako važni stvari je na programu, med temi velikonočni radio program, nagrade odjemalcem in akcija za poplavljenice. Vsi oni slovenski trgovci, ki niso člani kluba, so prijazno vabljeni, da pridejo na sejo. Pridite vsi!

Novi spopadi med Rusi in Japonci ob meji

Moskva, 28. marca. — Sovjetska poročila trdijo, da so Japonci znova prekrčili mejo v Sibiriji. Prišlo je do streljanja, tekom katerega so bili štirje japonski kavalristi ubiti. Ruska vlada je ponovno protestirala v Tokiu. Japonska vlada zanika, da bi ona dovolila enake vpade na rusko ozemlje in obenem očita Rusiji, da tudi njeni vojaki večkrat vpadejo na japonsko ozemlje.

Frank J. Svoboda

Demokratični kandidat za kongresmana v 21. distriktu v Clevelandu je Mr. Frank J. Svoboda, poznani in dolgoletni izdajatelj češkega dnevnika "American," 5377 Broadway. Mr. Svoboda je star 61 let in tekom zadnjih 52 let je živel v okolici 55. ceste in Broadway, kjer je poznani skoro slehernemu Čehu. Tiskarno in dnevnik lastuje že nad 40 let. V javnosti je zagovornik Townsend pokojninskega načrta in zagovarja tudi ideje Rev. Coughlina. Napram njemu bo kandidiral sedanj kongresman v 21. okraju, Robert Crosser, ki je bil že šestkrat zaporedoma izvoljen. Tudi Mr. Crosser je demokrat.

Vlada trdi, da so Townsend uradniki sleparili javnost

Washington, 28. marca. — Kongres je odredil, da se preiskava, ki je vpeljana napram voditeljem Townsend' pokojninskega načrta, pospeši. V soboto je posebni kongresni preiskovalni odsek odgodil zasedanje do prihodnje srede, da se medtem naberejo nadaljni dokazi in pozovejo nadaljne priče k zaslišanju.

Včeraj je ponovno pričal pred kongresnim odsekom R. Clements, bivši generalni tajnik Townsend organizacije. Povedal je, da je organizacija dobila od svojega postanka 1. januarja 1934, pa do danes iz vseh virov \$951,964.09. Poleg tega je pa imela tudi dobiček od svojega časopisa, ki se tiska v 250,000 izvodih.

John R. Sullivan, pravdni zastopnik kongresnega odseka, je izjavil včeraj, da so voditelji Townsend organizacije podali v lanskem oktobru na konvenciji Townsend pristave, ki se je vršila v Chicagu, sleparsko poročilo. Zamolčali so mnogo stotice dolarjev, ki so prišli v blagajno, toda niso bili vključeni.

Deloma je zasliševanje pred kongresnim odsekom tajno in ne pride vse v javnost, o čemur se pričuje. Dosedaj se je dogladno le toliko, da je bilo Townsend gibanje ogromni vrec dohodkov za posamezne voditelje gibanja, ki so dobivali tisoče dolarjev na mesec, da so obetali starim ljudem, da bodo dobivali po \$200.00 pokojnine na mesec.

Hitlerjeva zmaga

Berlin, 30. marca. V nedeljo so Nemci po vsem rajhu glasovali, če odobravajo korake diktatorja Hitlerja tekom zadnjih tednov. Za Hitlerja je bilo odanih 44,952,467. Praznih glasovnic je bilo samo 476,165, neveljavnih pa 542,954. Za Hitlerja je torej glasovalo več kot 97 odstotkov vseh Nemcev. S tem so Nemci odobrili vojaško zasedbo Porenja radi katere je nastalo toliko prahu v Evropi in Nemci tudi odobravajo Hitlerja, ki je prekršil locarno pogodbo. Enako so Nemci glasovali tudi v decembru, 1933, ko je Nemčija stopila iz Lige narodov. Nemci so izvolili včeraj tudi 1070 kandidatov za državno zbornico, izmed katerih jih bo Hitler izbral kakih 700.

Državljska šola

Nobenega pouka ne bo v državljanskih šolah v mestu do tedna, ki se začne z 12. aprilom. Prihodnji pouk o državljanstvu v šoli v javni knjižnici na 55. cesti in St. Clair Ave. se začne v četrtek 16. aprila ob 7. uri zvečer. Pouk bo trajal do nekega 1. junija, nakar bo šolsko leto zaključeno. Kdor želi še letos postati državljan in voliti predsednika naj pride v šolo 16. aprila.

Rev. Coughlinove pridige
Tekom poletja Rev. Charles Coughlin ne bo oddajal svojih pridig potom radia. Zadnji govor potom radia bo imel 26. aprila.

Iz Barbertona

V soboto se je oglašil v našem uradu s pozdravi in naročnino prijazen rojak Mr. Fred Udovčić iz Barbertona. Lepa hvala za obisk.

Angleški kralj se poroči z jugoslovansko sorodnico

London, 28. marca. — Prvotna poročila, da se angleški kralj Edward VIII., ne bo nikdar poročil, so bila zanikana danes v Londonu. Iz dobro poučenih virov se poroča, da je sedanji angleški kralj pripravljen poročiti se s princeso Evgenijo, ki je stara 26 let. Princezinja Evgenija je sestrična sedanjega grškega kralja Jurija in sestrična kneginje Olge, ki je soproga današnjega začasnega jugoslovanskega vladarja, prince Pavla.

Brazilska vlada je proglasila obsedno stanje za 90 dni

Rio de Janeiro, 28. marca. — Predsednik republike Brazileje Getulio Vargas je sinoči razglasil obsedno stanje za vso Brazilijo za prihodnjih 90 dni. Več prominentnih državljanov, med njimi dva senatorja in več državnih poslancev je bilo aretiranih.

Predsednik republike se je izjavil, da preti republikli resna nevarnost od strani komunistov. Brazilija ima postavko, ki pravi, da se ne sme nikogar obsoditi v smrt in da se nikomur ne sme zapleniti privatno premoženje. Komunisti zadnje čase agitirajo, da se ta ustava spremeni, da se vpelje smrtna obsodba in zapleni privatno premoženje. To je vzrok, da je predsednik republike proglasil obsedno stanje. Brazilija šteje danes 47,000,000 prebivalcev.

Predsednik Vargas je pa obenem določil, da ima sleherni državljani Brazilije pravico se pritožiti proti odločbi vojaškega sodišča, da ima sleherni pripadnik te ali one veroizpovedi svobodno pot vršiti svoje verske dolžnosti, in da je končno pred postavko sleherni državljani lastnik enakih pravic.

Vlada je dala aretirati 11 židov, ki so bili komunistični agitatorji v Braziliji in ki so baje dospeli iz Rusije v Brazilijo, da ovržejo obstoječo vlado.

Nadalje sta bila aretirana dva senatorja in štirje državni poslanci, katerim se očita, da so bili podkupljeni od sovjetske vlade, da delujejo za porušitev obstoječe vlade v Braziliji.

Tepeni forman

John P. Crowley, ki je forman pri WPA javnih delih pri gradnji novega bulevarda ob jezeru, je bil te dni napaden od dveh delavcev, katere je odslavljal na povelje iz višjega urada. Delavca sta Crowleya tako pretepla, da se je moral zateči v bolnico. Omenjena delavca sta bila odslavljena na povelje ravnatelja projekta, ker sta baje delala "zdražbo in prepire med ostalimi delavci." Oba napadaleca sta pobegnila.

K molitvi

Članice podružnice št. 14 S. Z. Z. so prošene, da pridejo večer ob 8. uri k molitvi za pokojno Helen Mestek, 18667 Abbey Ave. v torek zjutraj se pa udeležite pogreba in spreveda v cerkev sv. Kristine. — Tajnica. \$112,000 za poplavljenice
Cleveland je nabral tekom enega dobrega tedna nič manj kot \$112,611.00 za poplavljenice. To so prostovoljni darovi posameznih oseb.

Zanimive vesti iz življenja ameriških Slovencev

Zajedničar, glasilo Hrvatske Bratske Zajednice, kjer je včlanjenih tudi mnogo Slovencev, poroča o posledicah poplave v Pittsburghu sledeče: Katastrofalna poplava, kakoršnje še ne pomni zgodovina Pittsburgha, je povzročila, da je na stotine naših ljudi preko noči se spremenilo v navadne berače.

Na stotine naših članov je zgubilo svoje hiše in sploh vse, kar so si tekom dolgih let prihranili s trdim delom. S peregom je težko opisati vse žalostne posledice, ki so prizadele naš narod.

Glavni odbor Hrvatske Bratske Zajednice se zaveda svoje velike odgovornosti v tem slučaju napram svojem članstvu in je sklenil prispevati nemudoma iz narodnega sklada \$10,000. Obenem je glavni odbor sklenil apelirati na vse članstvo za dobrovoljne doprinose. Beda med našimi ljudmi je v resnici velika.

Mr. Frank Rožnik, slovenski odvetnik, ki je Clevelandčanom dobro poznan, ker se je dalj časa mudil tu kot fotograf, je končno odpotoval v staro domovino in je v Stični na Dolenjskem stopil v samostan belih menihov, kjer bo nadaljeval študije za duhovnika.

V Milwaukee, Wis., je umrla Ursula Lemoni, rojena Anžlin, stara 53 let in doma iz Doba pri Menšju.

Rojak John Rifelj, Warren, Ohio, se je moral podvreči težki operaciji. Nahaja se v bolnišnici in prijatelji ga lahko obiščejo.

V rudniku v Shamokin, Pa., se je smrtno ponesrečil Geo. Šern. Star je bil 57 let in doma iz avstrijske Štajerske.

Iz Midway, Pa., se poroča, da si je tam rojakinja Mrs. J. Nagode zlomila nogo pri padcu. Obenem se poroča, da naselbina ni prizadeta po povodnji, odrezana je pa elektrika in radi tega je tudi delo prenehalo.

Mladenka umrla

V soboto zjutraj je preminula v cvetju mladosti Helen Mestek, stara 21 let. Ranjka je bolehalo dve leti, predno je je smrt rešila trpljenja. Tu zapuščala starše Anton in Marta Mestek, štiri brate, Anton, Joseph, Albert in William in sestro Frances Orazem. Pokojna je bila članica podružnice št. 14 S. Z. Z. in Oltarnega društva sv. Kristine. Pogreb ranjke se vrši v torek zjutraj iz hiše žalosti na 18667 Abbey Ave. v cerkev sv. Kristine in na sv. Pavla pokopališče pod vodstvom A. Grdina in Sinovi. Naj bo mladenki mirna ameriška zemlja. Naše globoko sožalje staršem in sorodnikom!

Za Kulturni vrt

Društvo Marije Pomagaj št. 1640 C. O. F. je prispevalo za Kulturni vrt vsoto \$5.00, in sicer za spomenik Simona Gregorčiča \$2.50, za spomenik Ivana Cankarja pa \$2.50. Iskrena hvala zavednemu društvu.

Četrta obletnica

Za pokojnim Jos. Kominom se bo v torek 31. marca brala sv. maša v cerkvi sv. Vida ob 8. uri zjutraj v spomin četrte obletnice smrti. Prijatelji ranjkega so prijazno vabljeni.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME — SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

5117 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio

Published daily except Sundays and Holidays

NAROCNINA:

Za Ameriko in Kanado, na leto \$5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00. Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50. Za Cleveland, po razmašalcih: celo leto, \$5.50, pol leta, \$3.00. Za Evropo, celo leto, \$8.00. Posamezna številka, 3 cente.

SUBSCRIPTION RATES:

U. S. and Canada, \$5.50 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year. U. S. and Canada \$3.00 for 6 months; Cleveland, by mail, \$3.50 for 6 months. Cleveland and Euclid by carriers, \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months. Single copies 3 cents. European subscription, \$8.00 per year.

JAMES DEBEVECO and LOUIS J. PIRO, Editors and Publishers

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

83

No. 76, Mon., March 30, 1936

Stara domovina in mi v Clevelandu

Minula je dolga, dolga vrsta let, odkar so začeli prihajati naši naseljenci iz domovine v Zedinjene države. Kot novodošleci so imeli seveda prva leta dovolj opraviti, da se spoznajo z razmerami v novi domovini. Bili so tudi preza- posleni, da bi mislili na kaj drugega, kot koliko bodo zaslu- žili, kako se bodo preživeli in kako bodo plačali svoje dol- gove v domovini.

Pa ni preteklo več kot 10 let, ko so se naši prvotni na- seljenci v Ameriki že toliko ohrabрили, da so začeli misliti na stalno bivanje v tej deželi. S stalnim bivanjem so pa zdru- ženi gotovi pogoji, katere so začeli naši pionirji ustvarjati. Predvsem lastne cerkve in šole, lastne podporne organiza- cije, kulturna in druga društva potem narodne trgovine, na- rodni domovi in vse one organizacije, katere so naši ljudje tekem 50 let bivanja v Ameriki ustvarili z nezasišanimi žrtvami, samozatajevanjem in idealizmom.

Primeroma najmanj številni naš narod v Zedinjenih državah je procentualno največ ustvaril v gospodarskem, kulturnem, verskem in narodnem oziru. Povsod, kjerkoli je večja naselbina slovenska v Ameriki, je tudi eno ali več naših društev in skoro povsod večja ali manjša narodna stavba, katero so zgradili združeni Slovenci, in kjer se zbi- rajo ob prilikah, kadar mora skupni narod spregovoriti v svojo korist in napredek.

Ko so se naši ljudje trdno ustanovili na društvenem in deloma gospodarskem polju, so se začeli ozirati tudi po ameriškem državljanstvu, po ameriški politiki. Začeli so misliti v večjih naselbinah, da so naši ljudje dovolj ameri- kanizirani, dovolj izobraženi in imajo dovolj bistrrega razu- ma, da postanejo lahko voditelji v političnem gibanju tudi tu rojenim Amerikancem in drugorodcem. Vodnik ni za- stonj pesnil, ko je napisal o našem narodu: "Za uk si pre- brisane glave!"

Zlasti odkar je nastala svetovna vojna leta 1914, in so bile zveze z domovino popolnoma pretrgane za dolga štiri leta, so se naši ljudje temeljito posvetili ameriškemu državljanstvu. "Ameriška Domovina" je tozadevno že zadnjih 27 let vodila uspešno agitacijo in šolo. Mi smo bili prepri- čani, da kljub vsemu našemu napredku na vseh narodnih poljih ne bomo dospeli nikamor, ako ne prinesemo naše besede in naših zahtev tudi na politično torišče. Dočim so danes v mnogih naselbinah Amerike Slovenci na odličnih političnih mestih, pa smo doživeli največji političen napre- dek v mestu, kjer je bil napredek najbolj težaven, in to je v milijonskem mestu Clevelandu.

Dosledna agitacija "Ameriške Domovine" za pridobi- tev ameriških državljanstvih pravic nam je prinesla danes v Clevelandu do 15,000 naših ameriških državljanov, ki tudi ne molčijo, kadar pride priložnost, pač pa odločno izrazijo svoje mnenje.

Dosegli smo, da imamo danes v mestni zbornici cleve- landski izmed 33 poslancev pet naših ljudi, česar nikdar prej še nobena, tudi najmočnejša narodnost ni dosegla. V dr- žavni zbornici v Columbusu imamo dva poslance, imamo mestne sodnike, državne pravdnike, državne inženirje in ljudi v drugih visokih uradih. Vse to je prinesla s seboj uspešna agtacija od strani "Ameriške Domovine", ki je cilja- la za tem, da se ustanovimo v tej deželi in tudi zahtevamo, do česar smo opravičeni.

Nas zlasti veseli dejstvo, ker se je slovensko časopisje v domovini začelo zanimati za nas sedaj, ko smo nekaj do- segli in smo v javnosti prvi med prvimi. Zlasti najbolj raz- širjeni slovenski dnevnik "Jutro" zadnje mesece skoro te- densko prinaša daljše članke in opise o življenju in delova- nju ameriških Slovencev v Clevelandu in uredništvo "Ju- tra" pri tem dosledno in pošteno citira iz "Ameriške Domovine".

Veliko pozornost je posvetilo "Jutro" ogromni politični zmagi Slovencev v Clevelandu glede izvolitve petih naših mož v mestno zbornico. Vzoren je bil dopis v "Jutru" gle- de ogromnega uspeha, ki ga je imela organizacija Jugoslo- vanskega kulturnega vrta v lanskem septembru, in vestno prinaša "Jutro" uredniški članek "Ameriške Domovine" glede slovenskega kongresmana v Zedinjenih državah.

"Ameriška Domovina" in "Jutro" sicer nista istih na- zorov in principov, pač pa hodita v različnih smernicah, to- da nas pa končno vseeno jako veseli velika in skrbna po- zornost "Jutra", ki jo posveča narodnemu in političnemu napredku Slovencev v Clevelandu in pri tem pošteno nava- ja, da dobiva svoje podatke od "Ameriške Domovine". Za tako značajno zanimanje za naš napredek iskrena hvala "Jutru."

Povodenj dela škodo

V dolini med Planino, La- vodenj ves posev. Potem je tre- zom, Jakovico in Grčarevcem ba še enkrat sejati. Še večja je povodenj že od sv. Treh kra- ljev. Cesti iz Planine do gra- du in iz Planine do Laz sta obe pod vodo. Pozimi ni še tako hudo, gorje pa spomladi, ko so njive že posejane in uniči po-

pridelki gnijejo, smrad se širi daleč naokoli, vse je rjavo in blatno. Škoda se ne da prece- niti. Posestniki, ki imajo vse njive in travnike pod vodo, se brez krompirja, pese, repe in zelja in morajo pridelke kupov- ati. Travne korenine segni- jejo, drugo leto je trava zelo redka, živinorejci morajo krmo drugod iskati. Mnogo se je že mislilo, kako bi se preprečila povodenj, pa do sedaj se ni še prav nič uspešnega napravilo. Povodenj nastane v dežju, ko prinašajo Pivka, Malenšca, Ho- tenka in Skratkova obilo vode v Unco. Ta reka se odteka v po- žiralnike, ki se vrstijo ob hri- bih od Ivanjega sela do Jakov- ice in Grčarevca. Ko Unca zaradi močnih pritokov močno naraste, se ne more sprosti od- tekat v požiralnike, se zajezi in zalije celo dolino, ki meri 1017 ha. Pred leti so požiral- niki čistili, zato tudi niso po- vodnji trajale toliko časa ali jih pa niti ni bilo. Ko so bili vsi trije kraji v skupni občini, se je lažje mislilo na čiščenje požiralnikov, ker je občina skrbela za korist cele doline. Ko so prešle zaradi politične konjunktura Laze in Jakovica v občino Dol. Logatec, Grčarev- ce pa v občino Gor. Logatec, so tri občine opustile skrb za to pereče vprašanje in posledice so se bridko občutile.

Iz življenja naših pionirjev

UREJUJE A. G.

(Naslednji življenjepis mi je priredil prijatelj Jakob Resnik, aktivni delavec v naselbini in fari sv. Lovrenca v Newburgu. Prav hvaležen sem mu za to de- lo, ker mi je s tem prihranil na- času, ki mi je bil tako kratek v času naše razstave pohištva, Opomba A. G.).

Danes pa pogledmo malo po Newburgu. Tukaj živi še mno- go starejših mož in žena, kate- ri nam bodo vedeli mnogo zani- mivega iz poučnega povedati. O možu, o čigar življenju in tr- pljenju bomo slišali, se nam zdi, da smo tudi mi mlajši kaj ena- koga doživeli, vsaj nekateri. Ta pionir v naselbini je dobro zna- ni in spoštovani rojak

Ignac Tekavčič.

Sedaj stanuje na 3619 E. 81. St. Pa poslušajmo, kaj nam bo povedal.

"Rojen sem bil 31. julija 1871 v Hinjah. Fare Hinje, mislim, ni treba opisovati, saj jo cenjeni čitatelji Ameriške Domovine do- bro poznajo. Menda ni kraja v stari domovini, kjer bi rasli ta- ko trdni ljudje kot v Hinjah. Žužemberku in ob Krki sploh.

Sedaj sem star 65 let, pa še z lahkoto opravljam težko to- varniško delo. Župnik, ki me je napravil kristjana, se je pisal Peter Bašnik, zelo prijazen in dober gospod. V šolo sem za- čel hoditi, ko sem bil star 7 let, končal sem jo pa s 14. letom. Potem sem hodil pa še pozimi dve leti v ponavljajno šolo. Ker smo imeli komaj četr- tgrunta in nas je bilo več pri hi- ši, so me dali v službo, ko sem bil star 6 let. Malo sem okusil materine ljubezni in očetove skrbi, ker sem šel tako mlad od hiše. Še se spominjam pr- ve službe in prvih hlače, kate- re sem dobil pri Perkolu, kot se je reklo pri hiši. Če sem bil za- pastirja ali za hlapca, ne vem, saj so me silili za vsako delo, dasiravno sem bil še otrok.

Drugo leto so me dali k dru- gemu gospodarju, potem pa zo- pet nazaj k Perkolu. Ko sem bil star 9 let, sem šel pa že za pravega pastirja v vas Vrh k Francetu Blatniku. Tukaj so bili dobri ljudje in prav škoda je bila, da sem to službo pustil. Šel sem k Andrejčku v službo in drugo leto k Capletu. V tem sem izpolnil že 15 let in sem šel za hlapca k Matijčku. Ko sem bil star 16 let, mi pravi brat, ki je bil izučen čevljar: 'Pusti službo in se uči čevljarstva ro-

Leto za letom napravlja po- vodenj veliko škodo. V enem letu odnese voda težke tisoče- ke, v več letih pa gotovo mili- jone. Kdor ima v dolini malo posestva, že utrpí škodo, zelo pa jo občuti oni, ki ima vse zemljišče v dolini. Najbolj pri- zadet od vseh je Milavec An- drej v Malnah, kjer ima hišo in mlin ob Malenšci in mu po- vodenj ne zalije samo njiv in travnikov, ampak so tudi žaga, mlin in hiša več kot do polovi- ce v vodi. Spodnji prostori v hiši so polni vode in pohištvo so morali znositi v gornje so- be. Človek se s čolnom pri- pelje v vežo, potem pa gre po stopnicah v stanovanje. Mila- vec Andrej ne zasluži prav nič, ker zaradi vode mlin in žaga ne delujeta. Največjo škodo pa mu je prizadejala voda, ko je v letu 1933 in 1934 podrla jez, za katerega je potrošil pre- cej tisočakov. V družini živijo trije odrasli in sedem otrok. Tako življenje ni prijetno. Ko- mur prirodne neizgode povzro- čijo škodo, se mu preskrbi po- pora. Malokdo pa je tako po- treben denarne pomoči kot An- drej Milavec, ker mu neizgoda uniči pridelke in nepremičnine.

Glede na splošne povodnji bo gotovo sedaj boljše, ko bodo zopet združene Planina, Laze, Jakovica in Grčarevec v eno ob- čino.

kodelstva.' Res ga ubogam, pa skoro sem se kesal. Vajen de- la na polju in pri živini, sedaj pa po ves dan sedeti na stolu, ni bilo nič prijetno. No, sčas- ma se človek vsega privadi. Ta- ko sva z bratom hodila od hi- še do hiše ter prenašala šila in kopita iz vasi v vas. Izučil sem se za dobrega čevljarja, saj ta- ko so rekli ljudje. Z bratom sva imela vedno dosti dela.

Ko se komaj dobro zavem, da živim, že pride pozivni listek k naboru v Novo mesto. Najlep- ša leta v fantovskem življenju so vojaška leta. V nedeljo pred naborom smo bili vsi v šopkih. Že v soboto me je Lukčeva Ka- tica vprašala, kje bom dobil šo- pek. Rekel sem ji, da ne vem, ker nimam nobenega dekleta. "Pa pridi drevi k meni ponj," mi reče. Res se napotim zve- čer proti hiši, kjer je živela Ka- tica. Dobil sem lep šopek in prav iskreno se ji zahvalim zanj. Potem pa sem šel na vas, da se s šopkom pobaham pred sovrstniki. V nedeljo sem vi- del, da je bil moj šopek najlep- ši.

Pri naboru so me gospodje samo pogledali, pa takoj rekli, da sem dober za k 17. polku. Koliko žalosti in veselja je, ko se fantje vračajo od nabora, ve le tisti, kateri je to skusila. Po- trjenci smo veselo vriskali in prepevali junaške pesmi. Oni pa, ki niso bili potrjeni, so se kislo držali. V srcu so bili pa le ti slednji veseli, mi pa žalost- ni.

Zopet se poprimem čevljar- skega posla, saj sem se zav- dal, da mi bo pri vojakih prav prišel prihranjeni denar. Tako je šlo do jeseni. Čez dan sem vlekel dreto in razbijal s kladi- vom, zvečer sem se pa udele- ževal fantovskih koncertov in festivalov po vasi, nam v zaba- vo, mirnim ljudem pa v nevo- ljo, ker niso mogli spati.

Prišel je čas odhoda k voja- kom, nam in staršem ter de- kletom v žalost, ostalim pa v veselje, da bodo imeli zdaj mir počiti. Nastanili so me v Ljub- ljani v šentpeterski vojašnici, kjer sem ostal eno leto. Bilo ni dobro, pa tudi ne slabo. Is- ti dan z menoj je bil potrjen tudi Jurij Sever, ki še danes stanuje tukaj v Newburgu. Drugo leto sem bil premeščen v Celovec in sem bil komandi- ran za kuharja. Tam je bilo prav dobro, čeprav sem imel več skrbi. Naj povem en do-

godek, ki je slabo izgledal, pa se je dobro končal. Nekoč gre stotinja na strelske vaje. Jaz sem mislil, da bo prišla stotnja nazaj šele popoldne. Zato sem šel šele ob desetih po meso. Ravno prinesem meso v kuhin- jo, ko prikoraka stotinja domov. Stotnik pride v kuhinjo in vpraša, če je kosilo gotovo, ker bo šla stotinja takoj po ko- silu zopet ven. Povem mu, da je meso še surovo, ker se ni- sem nadejal stotnije tako kma- lu domov. Stotnik me prav po vojaško ozmerja in mi zapove, da se javim k raportu drugi dan.

No, kaj bo pa zdaj? Tovariš kuhar me tolaži, da bom jako strogo kaznovan, ker je bil stotnik hud človek, pa še Ko- čevar povzru. Tovariš me po- uči, naj zvečer pokadim dve ci- gareti ter pogoltnem ves dim, potem pa naj spijem še skode- lo kisa, kot je za solato, nakar naj se zjutraj javim bolnega. Res storim eno kot drugo. In drugo jutro sem bil zelo slab in javil sem se bolnega. Voja- ški zdravnik, Slovenec iz Ljub- ljane, reče, da moram takoj v bolnico. In ker po vojaških za- knih bolnega človeka ne sme- jo kaznovati, je ostal moj slu- čaj neresen. V bolnici sem bil 14 dni. Ko sem prišel nazaj v kuhinjo, je bila kazen pozablje- na in zopet sem pridno kuhal svojim tovarišem, kranjskim Janezom, včas dobro, včasih slabo. Življenje je teklo hitro naprej, kakor že teče pri voja- kih in nastopil je čas dopusta. (Dalje prihodnjic)

Politično preganjanje čr- nosrajčnikov zaključeno

Trst, februarja 1936.—Kma- lu bo minilo poldrugo leto od dogodkov in črnem vrhu, vendar se bodo čitatelji še spominjali večmesečnega fašističnega teror- ja, ki je divjal po naših obmej- nih vaseh in kateremu je bila povod pisana slovenska beseda.

Bilo je ravno v prvi polovici septembra, leta 1934, ko se je v črnem vrhu in okolišnih vaseh pričelo politično preganjanje, ki je trajalo vse do konca mese- ca novembra istega leta. V ak- ciji je bila vsa goriška kvestura, pomnožena in izpopolnjena z raznimi funkcijami iz Idrije in domačimi karabinjerji, ki so dan za dnem skoraj tri mesece stikali po naših domovih. Vsak dan je bilo izvršenih tudi po več aretacij naenkrat, zlasti od za- četka, tem je sledilo zasliševa- nje na domači karabinjerski po- staji, nakar so jih pošiljali v Vi- dem. Zadostovalo je, da so do- bili v hiši kakšen izvod "Gori- ške Straže", "Edinosti", "Novi- ce" ali "Malega lista," že je bil gospodar aretiran in zaslišan ali pa, če je bil v kakršnikoli zvezi z glavnim obdolžencem, je moral dati svoj zagovor pred fašistično policijo. Zlasti bolj zavedni kmetje, poleg voditelja Konsumnega društva in pred- sednika domače posojilnice so se morali zagovarjati in prenašati srd in mržnjo fašističnih mogot- cev in italijanskih policistov, ki so skušali dokazati našim lju- dem vso moč fašizma in pokazati, da ta ne priznava nikomur. Bili so to dnevi, ko si v črnem vrhu in okoliških vaseh ni upal nihče na cesto.

Kot prva sta bila aretirana Reje Anton, star 29 let, mlekar pri črnovrški mlekarni, doma iz Lomov, in Pivk Franc, 49 let star, krojač, doma iz Črnega vr- ha; oba so po dolgem in vse- stranskem zasliševanju odpelja- li v videmske zapore, kamor so jima sledili še trije — njih so obdolženci in sicer: Rudolf Ja- kob, 30 let star, doma iz Čr- nega vrha, Kavčič Simon in šestdesetletni Lampe Ivan, ki so s Pivkom skupaj naredili vso dolgo pot iz Črnega vrha do Vi- dma, od tu v Koper ter v rimske zapore. Nadaljšnih osem areti- rancev je bilo poslanih domov

Če verjamele al' pa ne

Ne kaže drugače, da najprej skončam še poglavje o naših pramčkih, potem si pa ogleda- mo Vatovčev jezik.

Pridna sta bila, naša pramč- ka, da nikoli tega. Pa saj sta bila tudi dobro rejena in je imel kdo vleči. Samo to slabo nava- do sta imela, da sta bila raje v hlevu kot pa v komatu pred vo- zom. Preveč sta bila navezana na dom.

Nekoč greva z bratom Jane- zom tje v Črni vrh (tako se ime- njuje naš gozd) po krcle. Pod- žagava smreko, oklestiva, raz- žagava in potem zvlečeva s ko- nji krcle na pot. Potem pa iz- preževa pramčka, da se napasa- ta sočne trave, sama pa poča- si nakladava krcle na voz. Po- rajkljava trdno, potem se pa vsede-va k banketu, ki je obsto- jal iz kosa kruha, pijača pa je bila v kalu ob potu. Nato pa stopiva po konja, da ju okomo- tava. Greva po poti, vedno dlje in dlje, naših zvestih pramčkov pa nikjer. Prideva iz gozda, po- gledava tam čez Brejnice in gori

že iz videmskih zaporov, med tem ko so bili Tratnik Franc, bivši učitelj, takratni voditelj Konsumnega društva in doma- če posojilnice ter Rudolf Karel in Čuk Anton konfinirani od go- riške konfinacijske komisije na pet let vsak.

Dne 20. januarja t. l. pa se je vršila pred posebnim sodiščem v Rimu razprava. Poklicanih je bilo pet naših ljudi, ki so bili pridržani v zaporih od črnovr- ških aretacij in sicer: Pivk Fr. Reje Franc, Rudolf Jakob, Kav- čič Simon in Lampe Ivan. Reje, Rudolf in Kavčič so se vrnili do- mov, medtem ko za usodo 60- letnega Lampeta Ivana še nihče ne ve ničesar. Pač pa je poseb- no sodišče obsodilo *petdesetle- nega Pivka Francu na 26 let je- če*.

Pivk Franc je bil domačin iz Lomov pri Črnem vrhu. Po po- kljicu je bil krojač in je svoj obrt izvrševal v precej velikem ob- segu. Bil je znan kot dober moj- ster in je ljudem postal za res majhen denar. Sival je tudi vsem okoliškim uniformirancem in drugim priselencem. Bil je zaveden ter znan po vsej okoli- ci. Doma jima dve nepreskrbljeni hčerki, siroti brez matere in očeta, ena v starosti 23 let, mlaj- ša pa je slaboumna in gluhome- ma.

Obsodba, ki je zadela Pivka, je pretresla vso okolico. Res je, da je vsak domačin vedel že ta- krat takoj po aretaciji, ko so Pivka prepeljali nazaj iz Vidma v Črni vrh v svrhu zasliševanja na lice mesta, da Pivka čaka še dolga in brezupna pot, vendar je obsodba vsakogar pretresla. — Poleg njega pa so še drugi štir- je predsedeli celih 16 mesecev po laških ječah, popolnoma nedolž- ni, ki so se vrnili domov vsi sti- ti in uničeni.

K žrtvam tega nasilja spada tudi 78 letni Plesničar Ivan, do- ma iz Zadloga pri Črnem vrhu, ki je bil z drugimi aretiran in odpeljan v videmske zapore, od koder so ga pred nekaj dnevi poslali domov. Starčku so osta- le posledice tega nasilja. Re- vež ni od takrat za nobeno rabo več. Je nekoliko slaboumen in že več časa polega.

O posledicah teh dogodkov in krivicah, ki so jih naredili fa- šisti našim ljudem, bi se dalo še marsikaj povedati. Nečloveška obsodba pa bo naše ljudi v ob- mejnih vaseh stalno opozarjala na prestano preganjanje in tr- pljenje.

—Ješčenca pri Framu. Pred dnevi je ugrabila smrt skrbno gospodinj in ljubljeno mani- co posestnico Elizabeto Joršo- rancev je bilo poslanih domov

do Gabrovškega hriba pa nikjer sledu o konjih. Ne kaže druga- če, kar za njimi morava, ker go- tovo sta jo ubrala radi srčnega domotožja proti mili naši vasi, pod rojstni naš krov in k jas- lim.

Skoro eno uro naju je vzelo, da sva prišla vrh Gabrovškega hriba, odkoder se vidi daleč po poti. In v daljavi ju res zagle- dava, kako jo lepo kinkata po poti vstric, kot bi vozila. Z brat- om jo ulijeva za njima in pri neki ogradi tam pod Bezulja- kom ju zajameva in v imenu postave aretirava. Ker sta bila konja gola prav do ušes, je brat napravil iz srobrota uzde, posa- dil mene na enega, sam je sedel ne drugega in zadrželi smo zo- pet nazaj proti Črnemu vrhu, da je sapa kar žvižgala okrog ušes.

Pramčka sta dobila svojo na- grado in napravila tisto pot šti- rikrat po nepotrebnem, a od vse- ga tega sem odnesel jaz najlep- ši spomin, ker nisem potem mogel hoditi po pravdanskem par- tednov. Nekateri hudobni je- ziki, ki niso vedeli o tem slav- nem poходу, so mislili, da je kaj z mojimi hlačami narobe, jaz pa tudi nisem mogel dati take stvari razklicati pod lipo v ne- deljo.

Vidiš, Tone, taki so bili naši pramčki. Pa to še ni vse. Zdej pride glavno in tudi vzrok tega romana, ki ima prav za prav največ opraviti s Tvojim jezi- kom.

Eden naših pramčkov, ki je bil postavljen za gospodarja na levi strani ojesa, ni namreč ni- kard rad videl, da bi se jaz po njegovem hrbtu valjal. To ni nič čudnega, saj bi jaz tudi ne pu- stil, ker nisem šel nikdar peš po- leg konj pet korakov, da ne bi sedel nanje. In vselej, kadar sem se hotel zagnati na njegov hrbet, je položil ušesa po vratu, svetlo pogledal in me šausnil za- nogo, ko sem bil ravno na pol- poti v višje sfere. Se reče, saj je bila to njegova pravica in še lastninska zraven, ampak meni je pa le napak hodilo, ker nisem vedel, ali bi svoje plezanje na- daljeval, ali bi umaknil svojo rezervo v varno zaledje. Mor- al sem se držati bolj proti zad- njemu koncu hudega konja, kjer me njegovi močni zobje ni- so dosegli.

Ampak končno mi je bilo pa tega otroškega igranja le preveč in sem sklenil spraviti pramčka k pravi pameti in ga poučiti, da so njegovi zobje ustvarjeni za čisto kaj drugega kot pa za mo- je hlače in bedro.

V kuhinji dobim močne vilice, jih stisnem v levo roko in pri- peljem to konjsko krasoto stvar- stva iz hleva. Roko z vilicami držim tesno ob levem stegnu in se delam kot bi se hotel zagnati na konja. No ja, kaj ti pravil še naprej. Pramček hlastne po- nogi, pa tudi ravno tako hitro iz- makne svoj gobček, v katerega so se zaletale vilice. Nikdar več ni bil potem osebni in zahrbtni, vam rečem. Bog ve, kaj si je mislil o mojih hlačah, iz kakšne- ga cajha so narejene.

Vidiš, Tone, tako nekako bi morda lahko tudi Ti ozdravil svoj jezik, če si li ven, kadar je najmanj potreba.

Še boljše bi pa bilo in morda tudi edino uspešno, če bi ga de- li v precep, kakor smo gade lo- vili v starem kraju. Vprašanje pa je, če imaš dovolj dolg jezik, kot je na primer Fortunecov. — Ampak precep bi pomagal in bi se lahko brez skrbi raziral. To- rej poskusi s precepom, če pa ne bo pomagalo si bo treba iz- misliti kaj drugega. Pa tudi vi- lice bi ne bile napačne in težko, da bi prišel jezik drugič ven na svetlo po tej vaji. Vsaj moj ne bi. Prosim, da mi daš sedaj en čas gmah s Tvojimi štatvami. Zdej imam polno glavo drugih skrbi. Kaj mi ni Tone Eisen- hardtov iz Loraina obljubil, da mi prinese trto, pa še ne vem, kam bi jo vsadil. Uh, saj pra- varjevo v visoki starosti 83 let, vim. . .

KRIŽEM PO JUTROVEM

Po nemškem tiskarstvu K. Maya

"Ali ne veš, da nobena krogla ne ubije medveda? Pade šele, če ga zadene mnogo kopij."

Njegove besede mi seveda niso vzbudile posebnega spoštovanja do lovskih zmognosti teh kurdskih lovec in do vrednosti njihovega orožja. Ali so bili Kurdi strahopetni, ali pa je bilo njihovo orožje slabo.

"Le obdrži svoje kopje," sem odgovoril. "Krogla iz dobre puške popolnoma zadostuje tudi najmočnejšemu medvedu."

"Stori kar hočeš! Ostani pa blizu mene, da bom lahko pazil nate."

"Allah naj čuva tebe, kakor hočeš ti čuvati mene!"

Odjezdili smo iz vaši. Naša lovska družba je imela podobo, kot da misli iti na gazo, ne pa na mojstra kužuharja.

Jezdili smo globoko v dolino, na drugi strani spet v hrib, po soteskah in gozdovih, in se končno ustavili v bukovem gozdu z močno podrastjo.

"Kje imajo medvedi ležišče?" sem vprašal beja.

Pokazal je pred seboj naokoli, kot bi ne vedel točnega odgovora.

"Tamle nekje," je dejal. "So tvoji ljudje našli sledove?"

"Da. Pa na drugi strani gozda."

"Torej boš dal ležišče obkoliti?"

"Da. Zivali nam bodo prignali naproti. Ti boš ostal na moji desni, tale emir iz Frankistana, ki tudi noče kopja, pa na moji levi, da bom laže pazil na vaju."

"Ali je vsa družina doma?"

"Kje pa? Saj gredo le ponoči na plen."

Prav čudno se je bej pripravljaj na lov ali bolje na napad. Vsi smo ostali na konjih in se postavili v polkrogu po gozdu. V začetku gonje smo bili kakih 40 korakov drug od drugega oddaljeni.

"Ali naj streljamo če pride medved?" sem vprašal ves nemiren. Lovska strast se me je lotevala.

"Lahko streljata. Pa ubila ga ne bode! Pač pa koj po strelnu bežita!"

"In kaj boš ti storil?"

"Ko pride medved, bo najbližnji vrgel svoje kopje vanj in bežal, kar bo mogel njegov konj bežati. Medved bo planil za njim in spet mu bo najbližnji zasadel kopje v kožuh in zbežal. Medved se bo obrnil k drugemu sovražniku. Prvi pa se bo tudi vrnil in tudi drugi lovec ga bodo napadali s kopji. Vsak se bo seve koj umaknil. Vsakokrat bo medveda zdržal najbližnji lovec. Dobil bo toliko kopij v kožuh, da bo končno izkvravel."

Prevedel sem bejev lovski načrt Angležu.

"Strahopetci—!" se je jezil. "Škoda za kožuh! Medveda vzameva seveda midva!"

"Seveda!"

"Master, napraviva kupčijo!"

"Kupčijo—? S čim?"

"Za medveda."

"Kako mislite to?"

"Odkupim vam medveda!"

"Če ga vobče položim na tla—!"

"Pshaw—! Živega hočem imeti!"

"Čudna kupčija!"

"Ne bo! Koliko zahtevate?"

"Ne prodajam medveda, dokler je še v blugu in dokler ga še nimam!"

"Vam ga vobče ni treba imeti! Vem namreč, da ga bodele ustrelili, koj ko se bo pokazal. Pa jaz sam bi ga rad ustrelil. In zato bi vam ga rad odkupil."

"Hm—! Koliko daste?"

"Petdeset funtov. Je do volj?"

"Več ko dovolj! Pa hotel sem le slišati, kako visoko ga cenite. Ga namreč ne prodam."

Naredil je zelo krut obraz. "Zakaj ne, sir? Ali nisem vaš prijatelj?"

"Seveda ste! In zato vam ga podarim. Sami glejte, kako bodele opravili z njim!"

Raztegnil je od samega zadovoljstva usta v znani širikot, pa tako na široko, da se je pod njegovim nosom odprl cel kanal, ki je segel od ušesa do ušesa.

"Pa dobite vkljub temu svojih petdeset funtov, master!"

"Jih nočem!"

"Torej vas na drug način odškodujem. Yes!"

"Sem vam itak že zelo mnogo dolžan! Pa le z enim pogojem vam ga odstopim, sir! Rado veden sem namreč, kako Kurdi lovijo medveda. Zato prosim, ne streljate takoj! Najdobi prej nekaj kopij! Ste zadovoljni?"

"Dobro. Velja!"

"Pa pazite! Streljajte v oko ali pa naravnost v srce, ko se živel zravna na zadnje noge! Kurdijski medved sicer ni preveč nevaren, pa vsekakor je treba tudi njega spoštovati."

"Hm—! Storit mi uslugo!"

"Rač, če le morem."

"Posodite mi svojo puško! Mnogo boljša je ko moja. Samo za enega medveda!"

"Ako obljubite, da ne pride medvedu v šape."

"Obdržal jo bom v lastnih šapah."

Menjala sva puške. Anglež je bil dober strelec, radoveden pa sem le bil, kako se bo postavil pred kocijarjem.

Kurdi so se medtem razdelili. Polovica jih je s psi odšla, ti so bili gonjači. Mi drugi pa smo ostali. Kurdi so se razpostavili po gozdu. Halef in oba Arabca, ki sta tudi dobila vsak svoje kopje, sta se postavila med nje, midva z Angležem pa sva morala ostati pri beju, da je "laže pazil na naju." Dojana sem obdržal na vrvi.

"Vaši ljudje ne gredo po medveda, ampak ga ženejo pred seboj, kajne?"

"Vobče ne morejo po njega, ker beži pred njimi."

"Torej je zelo boječ!"

"Spoznal ga boš!"

In res me je že mikalo, da bi se spoznal s kurdijskim kužuharjem.

Pa dolgo je trajalo, da smo začeli kričati in vikati, gonjačev in lajanje psov. Lajanje se nam je naglo približevalo, kričanje počasneje. Gonjači so bili na delu. Streli so pokali, kričanje in lajanje se je močneje ponovilo.

"Pazi, emir!" je svaril bej.

"Sedaj prihaja!"

In prav je sodil.

V bližnjem grmovju je zapraskotalo in črn medved je primahal iz njega. Nikak velikan ni bil, dober strel ga je moral podreti.

Ko nas je zagledal, je obstal, da bi si udobno premislil, kaj bo treba v takih neprijetnih okoliščinah ukreniti. Nevoljen je bil vsekakor, to je pričalo njegovo polglasno godrnjanje, in ježno nas je pogledoval s svojimi majhnimi očmi.

Pa bej mu ni pustil časa za razmišljanje. Drevje je stalo na tistem kraju naredko, prostora je bilo torej dovolj. Pogled je konja nad medveda, zamahnil s kopjem in mu ga zasadel v kožuh, pa nemudoma obrnil konja, ki se je tresel od strahu.

"Beži, emir!" mi je še zaklical in že je šinil med menoj in Angležem po gozdu.

(Dalje prihodnjic)

1936	MARC	1936
Su	Mo	Tu
1	2	3
4	5	6
7	8	9
10	11	12
13	14	15
16	17	18
19	20	21
22	23	24
25	26	27
28	29	30
31		

KOLEDAR

DRUŠTVENIH PRIREDITEV

APRIL

4.—Proslava 10-letnice podružnice št. 10 SZZ.

12.—Klub O-Pal, ples v avditoriju S. N. Doma.

12.—Dramsko društvo Verovšek, igra v Slov. Del. Domu na Waterloo Rd.

12.—Slovensko pevsko društvo Soča priredi na velikonočno nedeljo igro in koncert v Slovenskem domu na Holmes Ave.

12.—Klub O-Pal, plesna veselica v avditoriju S. N. Doma.

18.—23d Ward Democratic Club, plesna veselica v avditoriju S. N. Doma.

18.—Roomy Knights, ples v Slov. Del. Domu na Waterloo Road.

18.—23d Ward Democratic Club, plesna veselica v avditoriju S. N. Doma.

18.—Mladinski zbor škranjčki priredi igro v S. D. Domu na Recher Ave.

19.—Društvo Comrades št. 566 SNPJ, ples v avditoriju S. N. Doma.

19.—Društvo Cvet priredi koncert v Slovenski delavski dvorani na Prince Ave.

19.—Godba Bled koncert v Slov. Del. Domu na Waterloo Rd.

19.—Oltarno društvo fare sv. Vida priredi zabavni večer z večerjo v novi šoli ob 7:30.

19.—Dr. Marije Vnebovzete št. 103 J. S. K. J., praznuje 25-letnico svojega obstanka v Slov. Domu na Holmes Ave.

19.—Društvo Comrades št. 566 SNPJ, proslava 10-letnice v avditoriju S. N. Doma.

25.—Pevsko društvo Javorin iz Barbertona priredi koncert in ples v dvorani društva Domovina na 14. cesti v Barbertonu.

25.—Društvo Napredek št. 132 J. S. K. J. priredi prireditev plesno veselico v Slov. društvenem domu na Recher Ave.

25.—Dr. Brooklyn, št. 135 S. N. P. J., priredi plesno veselico v spodnji dvorani v Sachsenheim dvorani na 7001 Dennison Ave.

25.—Interlodge League banket v prizidku S. N. Doma.

25.—Društvo Ilirska vila, plesna veselica v spodnji dvorani S. N. Doma.

26.—Samostojni pevski zbor Zarja, koncert v avditoriju S. N. Doma.

26.—Velika prireditev fare sv. Vida, ko se bo oddal nov Terraplane avtomobil v dvorani pod novo cerkvijo sv. Vida.

26.—Samostojni pevski zbor Zarja, koncert v avditoriju S. N. Doma.

MAJ

2.—Novi pevski zbor "Slovan" priredi prvi koncert v Slov. društvenem domu na Recher Ave.

2.—Lake Shore Post, American Legion, plesna prireditev v Hrv. Nar. Domu na St. Clair.

3.—Prva obletnica mladinskega zbora "Kanački." Koncert in lepa domača zabava v Slovenski delavski dvorani na Prince Ave.

3.—Društvo A. M. Slomšek št. 16 SDZ, šaloigra "Tri sestere," v Knausovi dvorani.

7.—Podružnica št. 10 SZZ priredi proslavo Materinskega dneva.

9.—Društvo Ložka Dolina, plesna veselica v spodnji dvorani S. N. Doma.

10.—Mladinski pevski zbor "Črički" priredi koncert na Materinski dan v S. N. Domu na 80. cesti.

10.—Podružnica št. 14 S. Z. Zveze, priredi Materinsko proslavo v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave.

domuna Recher Ave.

10.—Klub zapadnih slovenskih društev priredi veselico s programom v obeh dvoranah Sachsenheim na 7001 Dennison Ave.

10.—Jugoslovanski veterani, razvije zastave v S. N. Domu.

10.—Slovenski mladinski pevski zbor na Holmes Ave. priredi koncert v proslavo materam.

10.—Podružnica št. 14 SZZ priredi proslavo Materinskega dneva v S. D. Domu na Recher Ave.

10.—Materinski klub šole sv. Vida priredi igro in ples v S. N. Domu.

10.—Materinski klub fare sv. Vida priredi predstavo v avditoriju S. N. D.

17.—Zajednički dan H. B. Zajednice, proslava v avditoriju S. N. Doma.

17.—Koncert pevskega zbora Zvon priredi koncert v S. N. Domu na 80. cesti.

22.—Prosvetni klub S.N.D., otvori razstavo slik učencev šole Jug. moderne umetnosti v spodnji dvorani S. N. Doma.

23.—Društvo sv. Marije Magdalene št. 162 KSKJ, priredi plesno veselico v novi šoli sv. Vida.

23.—Šolska predstava S. N. Doma v avditoriju. V spodnji dvorani razstava slik.

24.—Oltarno društvo fare sv. Vida priredi zabavni večer z večerjo v novi šoli sv. Vida ob 7:30.

24.—Društvo Euclid št. 29 S. D. Z., priredi piknik na prostori Društvenega doma v Euclidu.

24.—Društvo sv. Kristine št. 219 KSKJ ima veselico v dvorani sv. Kristine na Bliss Rd.

30.—Svatba Mr. John Brancel v spodnji dvorani S. N. Doma.

31.—Klub Prijatelji narave piknik na Stuškovi farmi.

31.—Jugoslovanski radio klub, koncert v avditoriju S. N. Doma.

31.—Piknik društva Na Jutrovem št. 477 SNPJ pri Joseph Zornu na Bradley Rd.

JUNIJ

7.—Društvo sv. Križa KSKJ priredi piknik v Novak's Gardens, 3505 W. 105th St.

7.—Društvo Združeni Bratje št. 26 S. S. P. Z., ima piknik na Stuškovi farmi.

7.—Razvije in blagoslovilje zastave podružnice št. 47 SZZ v S. N. Domu na 80. cesti.

14.—Skupni mladinski pevski zbori priredijo ogromni koncert na vrtu Slov. društvenega doma na Recher Ave.

14.—Ženski odsek Zadržne zveze priredi piknik na Stuškovi farmi v Wickliffe, Ohio.

14.—Društvo Zvon ima svoj piknik v Maple Gardens.

14.—Pevsko društvo Zvon priredi piknik v Maple Gardens.

21.—Slovenska godba Bled priredi piknik na Stuškovi farmi.

21.—Društvo Cvet priredi piknik pri Zornu na Bradley Rd.

25.—Društvo Collinwoodske Slovenke št. 22 SDZ priredi banket, domačo veselico in ples v Slovenskem Domu na Holmes Ave.

28.—Piknik društva Clevelandski Slovenci št. 14, S. D. Z., na Stuškovi farmi.

28.—Slovensko podporno društvo Kranj priredi svoj piknik na Močilnikarjevi farmi.

JULIJ

4.—Dramsko društvo Verovšek priredi piknik na Stuškovi farmi.

5.—Društvo Tabor št. 139 S. N. P. J., priredi piknik na cerkvenih prostorih v Maple Gardens.

5.—Možje dr. Najsv. Imena fare sv. Kristine priredijo piknik na Stuškovi farmi.

12.—Društvo Složne Sestre št. 120 SSPZ priredi piknik na Stuškovi farmah v Wickliffe.

12.—Piknik Slovenske zadruge na Močilnikarjevi farmi.

12.—Društvo Soča št. 26 SDZ priredi piknik na Hartmannovi farmi, North Royalton, O.

19.—Društvo Woodmen Circle, Waterloo Grove št. 110, piknik na Stuškovi farmi.

19.—Društvo Danica št. 34 S. D. Z. priredi piknik na Zornovih prostorih na Bradley Rd.

26.—Društvo Washington št. 32, Z. S. Z., piknik na Stuškovi farmi.

28.—Slovensko podporno društvo Kranj priredi svoj piknik na Močilnikarjevi farmi.

26.—Piknik S. N. Doma in Kluba društev S. N. Doma na Pintarjevi farmi.

AVGUST

2.—United Hunting Club and Game Preserve priredi piknik na Stuškovi farmi.

16.—Društvo Brooklynski Slovenci št. 48 S. D. Z., priredi piknik pri Zornu na 4388 Bradley Rd.

16.—Piknik Slovenske mladinske šole S. N. Doma na Močilnikarjevi farmi.

16.—Piknik Slovenske šole S. N. D. na Močilnikarjevi farmi.

16.—Društvo Cerkljansko Jezero št. 59 SDZ ima izlet na Stuškove farme.

30.—Podružnica št. 32 S. Z. Z. obhaja 7-letnico obstanka v šolski dvorani sv. Kristine na Bliss Rd.

14. septembra 1936 se prične konvencija Jugoslovanske Katoliške Jednote v avditoriju S. N. Doma.

OKTOBER

3.—Podružnica št. 50 SZZ priredi plesno veselico v avditoriju S. N. Doma.

4.—Dramsko društvo Ivan Cankar ima predstavo v avditoriju S. N. Doma.

10.—Klub O-Pal, plesna veselica v avditoriju S. N. Doma.

17.—Slovenske Sokolice št. 442 SNPJ, plesna prireditev v avditoriju S. N. Doma.

18.—Skupna društva SSPZ, prireditev v avditoriju S. N. Doma.

18.—Skupna društva SSPZ imajo prireditev v avditoriju S. N. D.

25.—Mladinski pevski zbor Slavčki, koncert v avditoriju S. N. Doma.

31.—Društvo Vodnikov Venec št. 147 SNPJ, plesna veselica v avditoriju S. N. Doma.

NOVEMBER

8.—Samostojni pevski zbor Zarja priredi opero v avditoriju S. N. Doma.

14.—Društvo Slovenec št. 1 SDZ, prireditev v avditoriju S. N. Doma.

21.—Društvo George Washington št. 180 JSKJ, plesna veselica v avditoriju S. N. Doma.

22.—Koncert pevskega društva Zvon v S. N. Domu na 80. cesti.

22.—Društvo sv. Ane št. 4 SDZ, proslava 25-letnice v avditoriju S. N. Doma.

28.—Carniola Tent št. 1288, The Maccabees, plesna veselica v avditoriju S. N. Doma.

DECEMBER

6.—Pioneers HBZ, plesna veselica v avditoriju S. N. Doma.

20.—Slovenska mladinska šola S. N. D. priredi božičnico šole v avditoriju S. N. Doma.

JANUAR

2.—Društvo Napredne Slovenke št. 137 SNPJ imajo plesno veselico v avditoriju SND.

17.—Obletnica S. N. Doma. Proslava v avditoriju SND.

IZ PRIMORSKEGA

—Trst, marca, 1936.—V soboto 15. februarja tega leta, je tržaški prefekt Tiengo sklical sejo konfinacijske komisije za tržaško pokrajino, ki je obsodila zdravnika dr. Stanko Sosiča in absolventa trgovske visoke šole dr. Vladimira Turino in rojaka Romana Pahorja iz Trsta na pet, zasebnega uradnika Antona Ferluga s Kontovela na štiri in dvanajst fantov z Opčin, katerih imen ne moremo zaznati, na tri leta konfinacije. —Kraj, kamor jih bodo deportirali, ni še določen.

Posebno kruta je usoda Romana Pahorja, ki je že skoro pet let prebil v konfinaciji na otoku Ponzi in zapušča doma ženo in malega otroka.

Vsem tem konfinirancem očitajo, da so sodelovali pri znani božični akciji, ko je bilo na Tržaškem Krasu obdarovanih več slovenskih otrok z obleko, knjigami in sladčicami. Fašistične oblasti so videle v tej obdaritvi otrok, ki je morala biti sprjo razmer tajna, ki pa ni imela nobenega političnega, temveč zgolj karitativnega značaja, bogve kakšno nacionalno ali politično ali morda celo internacionalno akcijo ter je odredila silno obsežno preiskavo, ki je bila sprilečo nedolžnih darov, ki so bili namenjeni najmlajšim, naravnost smešna. Sedaj pa je sledila še tako kruta kazen šestnajstoric, na katere je padel sum, da utegnejo biti udeleženi pri tej akciji. Obsodba je zopet nov dok

MORSKI RAZBOJNIK

A. S.

Pomorsko povorko sta vodili ki so še od prej ostali na svojih ladjah Elizabeta in Infanta, ki sta tiho pluli druga vstric druge, in pasirali sta že skoraj območje trdnjave, preden so grgranje in šumenje vode, ki je šumela in grgrala za njiju krmili, začeli Španci, katerih poglavitna pozornost je bila osredotočena na ono stran proti kopnini. V tistem trenutku pa je izbruhnil v trdnjavi tak orkan človeške jeze, da ga je nemogoče popisati. Da bi se povečala njih jezo in konfuzijo, je v tistem trenutku bruhnila Elizabeta iz cele vzdolžne strani vseh svojih topov železo in jeklo na trdnjavo, ko je naglo smuknila mimo nje.

Šele zdaj je španski admiral izprevidel, da je spet potegnjen za nos — dasi ni še došel, kako — in da se mu njegova žrtev izmika, zato je ves divji ukazal, naj takoj spet premeste težke topove na njih prejšnje postojanke na obmorsko stran. Medtem pa je ukazal nekaterim topničarjem, naj prično streljati z nekaterimi maloštevilnimi lažjimi topovi,

ki so še od prej ostali na svojih mestih. Po nekaterih nesprenljivih minutah izgube na času, je trdnjava končno vendarle s temi topovi otvorila ogenj na pirate.

Na ta slabotni ogenj pa je odgovorila grozna salva iz cele vzdolžne strani težkih topov ladje Arabele, ki je pravkar priplula vstric trdnjave ter pričela razpenjati jadra. Pobenelimi Špancem se je nutil le trenoten pogled nanjo, ko je čutil ogenj iz žrel njenih topov. Takoj zatem pa je niso videli več. Izrabljajoč dobrodejno temo, ki so jo razgrnila krila noči nad morje, niso piratje izstrelili nobenega strela več, da ne bi izdali sovražniku svojih pozicij.

Skoda, ki so jo povzročile krogle trdnjaviških topov Bloodovim ladjam, je bila neznatna. Ob času, ko je zavladal v konfuziji Špancev vsaj deloma red, so bile piratske ladje že skozi nevarne ožine, nakar so se pod vsemi jadrji pognale proti odprtemu morju.

Tako je ostal Don Miguel sam s svojimi težkimi mislimi, ki se niso bavile samo z neutrušeno osveto, marveč tudi z odgovorom, ki ga bo tirjalo njegovo veličanstvo, španski kralj: — kako to, da je pustil nemoteno odjadrati iz Maracayba piratskega kapetana s svojima lastnima dvema ladjama, ki sta bili last španske države, in z dvesto in petdesetimi tisoči zlatih osmakov, da niti ne govorimo o drugem plenu. In vse to se je zgodilo kljub temu, da je imel Don Miguel na svoji strani štiri jadrnice in težko ter dobro oboroženo trdnjavo.

Ogromen, res, je postajal račun Petra Blooda, glede katerega je Don Miguel prisegal, da ga bo moral piratski kapetan prej ali slej poravnati.

Pa vse te izgube, ki jih je morala utrpeti španska krona, še niso bile dovolj. Zakaj že naslednjega večera se je srečala mornarica kapetana Blooda, in sicer ob obali Orube, pri ustju Venezuelskega zaliva, z zakasnelo jadrnico Santo Nino, ki je hitela proti Maracaybu v ojačanje Don Miguelove mornarice.

Španci na ladji Santo Nino

so izprva mislili, da je flotila, ki jim plove nasproti, zmagovala mornarica Dona Miguela, ki se vrača iz Maracayba po porazu in uničenju gusarskih ladij. Toda, ko so dospeli bliže, se je dvignila na jambor Arabele angleška zastava sv. Jurija, ki je mahoma razblinila v nič vse iluzije Špancev na ladji Santo Nino, kateri so bili toliko pametni, da so takoj spustili z jambora svojo špansko zastavo.

Kapetan Blood je ukazal posadki španske ladje naj stopi v čolne ter se izkrca v Orubi ali kjerkoli že. Bil je tako dobre volje, da jim je podaril celo par svojih pirog, ki so jih njegove ladje še vedno vleklo za seboj.

"Ko se boste sestali z admiralom Donom Miguelom," je rekel Blood kapetanu zavzele španske ladje, "boste izprevideli, da je mož skrajno slabe volje. Prosim, priporočite me njemu ter mu recite, da si je svoje smole sam kriv in nihče drug. Hudič ga je zajahal v trenutku, ko je neoficielen posil svojega brata v napad na Barbados. Recite mu tudi, naj poslej vselej dvakrat prej premisli, preden napade kako angleško kolonijo."

Ob teh besedah je odpuštil španskega kapetana, ki je odšel s svoje ladje, sam pa je pričel pregledovati svoj najnovejši plen. Ko je stopil z nekaterimi svojimi častniki na dno zaplenjene ladje, je videl, da je tam skrit in shranjen — človeški tovor.

"Glejte, glejte, sužnji!" je vzkliknil Wolverstone ter široko zazijal, ko je videl prihajati na krov Cahusaca in njegovo moštvo, ki so bedasto pomežikavali v sončnem siju, ki ga niso bili vajeni, ker so ga že toliko časa pogrešali. In Cahusac je imel še drug vzrok, da je mežikal: — njegovi možje so ga grdo preklinjali, ko so videli, da se imajo za svojo rešitev zahvaliti onim, katere so — na njegovo prigovarjanje — tako nesramno zapustili.

Njihova piroga je pred tremi dnevi naletela na ladjo Santo Nino, ki je pirogo pogreznila, njeno moštvo pa vzela na krov ujetnike.

Zato je moral Cahusac še več mesecev potem marsikaterikrat slišati na Tortugi porogljivo vprašanje:

"Kje pa si potrošil svoje zlato, ki si ga prinesel iz Maracayba?"

Osemnajsto poglavje

Zadevo pri Maracaybu se je splošno smatralo kot Bloodovo mojstrovino.

Slava, ki je bil kapetan že prej deležen, ni bila nič v primeri s slavo, ki ji je zdaj sledila. Bila je to slava, ki je ni bil deležen še nikoli noben gusar, niti ne sam veliki — Morgan.

V Tortugi, kjer je prebil sedaj kapetan nekaj mesecev, da preopremi tri španske ladje, ki so prišle za njim, da bi ga ujele, pa jih je le sam ujel, je bil zdaj skoraj predmet oboževanja v obeh divjih Bratov obale, ki so se zdaj kar tepli za čast, da smejo služiti pod njegovo zastavo. Zato je bil kapetan Blood zdaj v redkem položaju, da je mogel po mili volji izbirati posadko svoje povečane flotile, in razumljivo je, da je izbral le one, ki so tvorili sol gusarstva. Pa kapetan Blood se ni bil odel samo s slavo, pač pa tudi z bogastvom. One tri ladje, ki jih je vzel Špancem, je zdaj imenoval: Clotho, Lachesis in Al-tropos.

V Evropi je izzvala vest o njegovi zmagi nad španskim admiralom Donom Miguelom in nad njegovo veliko mornarico naravnost senzacijo.

V Karibeanskih vodah pa je med tem španski admiral Don Miguel skoraj zblaznel zaradi sramote, ki si jo je nakopal s sramotnim porazom, katerega mu je povzročil kapetan Peter Blood. Skoraj nemogoče je,

da ne bi človek sočustvoval z nesrečnim admiralom. Kakor blaznik je pričel zdaj divje kizariti po ondutih vodah gor in dol in napadel je vsako ladjo, ki mu je prišla pred oči, bilo angleško ali francosko. Dovolj je, če povemo, da je ta veleslavni pomorski kapetan in velik gentleman Kastilije povsem izgubil glavo ter od svoje lastne strani postal zdaj pravi pravcati pirat. Sicer pa, kaj na bi to izpremenilo na stvari pri človeku, ki je bil že itak povsem onečaščen?

Ne brigaje se za dejstvo, da je kapetan Peter Blood sedaj v ladjah močnejši od njega, ga je neprestano iskal po brezmejnih cestah morskih dalj. — Toda vse dolgo leto ga je zamaškal. In okoliščine, v katerih sta se končno vendar zopet srečala, so bile naravnost čudovite.

V septembru mesecu, in sicer da natančno povemo, 15. septembra, leta Gospodovega šestnajst sto osemdeset in osmega, je jadrlo med drugimi ladjami po karibeanskih vodah tudi troje ladij, na katerih se je kovala usoda več oseb.

Prva teh ladij je bila Arabela, zastavna ladja kapetana Blooda, ki je bila tekom silnega viharja v bližini Spodnjih Antilov ločena od ostalih piratskih ladij. Zdaj je jadrila proti Tortugi, kjer je bilo naravno zbirališče piratskih ladij, ki so se izgubile ali drugače ločile druga od druge, kadar so divjali na morju hurikani.

Druga ladja je bila velika španska galeona Milagrosa, ki jo je spremljala manjša fregata Hidalgo. Na krovu ladje Milagrose se je nahajal osveteljen Don Miguel.

Tretja in zadnja ladja, o katerih govorimo, pa je bila angleška bojna ladja, ki je bila čb dnevu, ki sem ga navedel,

zasidrana v francoskem zalivu St. Nicholas, na severozapadni obali Hispaniole. Bojna ladja je bila na potu iz Plymoutha v Jamaiko ter je imela na krovu zelo dostojanstvenega potnika v osebi lorda Julijana Wadde-a, ki je potoval po naročilu lorda Sunderlanda v zelo važni in delikatni misiji.

Francoska kakor angleška vlada, naveličani neprestanih piratskih eskapad, ki so imele za posledico vedno ponavljajoče se pritožbe od strani Spanije, sta naročili svojim guvernerjem tega otočja, naj nastopajo z vso strogostjo napram piratom. Guvernerji pa so bili v tem oziru skrajno mlačni in nekateri izmed njih so sklenili s piratskimi kapetani celo dobičkanosno partnerstvo, kakor na primer guverner Tortuge.

Da zadovolji želji angleškega kralja Jamesa II., ki se je že naveličal neprestanih pritožb in groženj španskega ambasadorja, je Lord Sunderland, angleški državni tajnik, imenoval močnega moža za guvernerja otoka Jamaike. Ta močni mož je bil polkovnik Bishop, ki je bil že več let znan kot najvplivnejši plantažnik na Barbadosu.

Polkovnik Bishop je sprejel imenovanje ter odjadril z nestrpnostjo z Barbadosa, kjer si je ustvaril svoje bogastvo. Ta njegova nestrpnost je imela svoj koren v njegovi nedoljivi želji, da bi kaj kmalu obračunal s kapetanom Bloodom.

Čim je polkovnik Bishop prišel na Jamaiko, je dal piratom takoj čutiti svojo močno pest in veljo. Marsikatega drznega pirata je ugnal, toda oni, katerega bi bil najraje dobil v svojo pest in katerega je enkrat imenoval svojega sužnja — kapetan Blood — se mu je vselej izmuznil ter nadaljeval s svojimi napadi na Špance tako na morju kakor na kopnem, in s tem po-

vzročal neprestano napetost ve misli pričele baviti z neko drugo idejo. Spomnil se je slavnega piratskega kapetana Morgana, ki je bil poklican v kraljevsko službo in po kralju Charles II., dvignjen v plemiški stan. Po tehtnem premišljevanju se mu je zazdelo, da bi bilo podobno postopanje morda še najbolj učinkovito tudi pri kapetanu Bloodu.

(Dalje prihodnjic)

AUGUST KOLLANDER

6419 St. Clair Ave.
v Slovenskem Narodnem Domu
PRODAJA parobrodne listke za vse prekomorske parnike;
POŠILJA denar v staro domovino točno, po dnevnih cenah;
OPRAVLJA notarske posle.

Kollander ima v zalogi tudi jugoslovanske znamke

LOUIS OBLAK

TRGOVINA S POHISTVOM
Pohištvo in vse potrebščine za dom.
6303 GLASS AVE.
Henderson 2978

ZDRAVO, IZVRSTNO

DOMAČE VINO

po zmernih cenah dobite vsak čas pri

JERNEJ KNAUS

1052 E. 62nd ST.

Javna zahvala

Slovenska cvetličarna Ignac Slapnik Sr. se tem potom javno in iskreno zahvaljuje trdki A. Grdina in Sinovi, ki nam je prepustila prostor na svoji razstavi pohištva v SND od 22. do 25. marca. S tem so lastniki Grdinovih prodajalnih pokazali svojo nesebičnost in dobro voljo za sodelovanje s slovenskimi trgovci v naselbinah. Vsa čast jim in priznanje!

IGNAC SLAPNIK SR.

SLOVENSKA CVETLIČARNA

6102 St. Clair Ave.

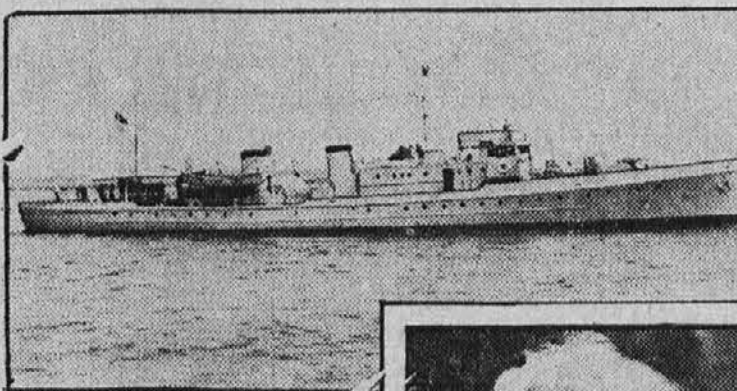
Obleka iz samih franž, po vzorcu starih grških oblik. Predstavlja jo Rebecca Wasson, filmska igralka.

Gornja slika kaže dolino ob Platte reki v Nebraski, ko je led podrl del mostu. Slika spodaj pa kaže polje v Hanford okraju, v državi Washington.

Sedem let stari Dan McLaughlin iz Ft. Worth, Texas, se vadi za nastop za Centennial rodeo, ki se bo vršil v Ft. Worth.

Gornja nova predsedniška jachta ponese predsednika F. D. R. na ribolov okrog Bahamskih otokov, ko si predsednik vzame spomladanske počitnice. Jachta se imenuje "Potomac" in je bila prej last obrežne straže, ki je lovila tihotapce z žganjem.

Miss Ethel Roberts iz Vancouver, B. C. je bila priznana v kontekstu za kraljico lepotic v lepotnem kongresu v Seattle, Wash. Miss Roberts trdi, da je prvi pogoj za lepoto — dovolj spanja, kar tudi faktično tukaj na sliki kaže.

Charlie Chaplin, Mrs. Goddard in Miss Paulette Goddard ob prihodu na Honolulu. Charlie in Miss Goddard sta "baje" zaročena.